

Stránská, Zdenka; Svoboda, Mojmír

**Přehled o činnosti Psychologického ústavu Filozofické fakulty
Masarykovy univerzity v Brně v letech 2003-2004**

*Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. P, Řada
psychologická.* 2005, vol. 53, iss. P9, pp. [5]-29

ISBN 80-210-3717-2

ISSN 1211-3522

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/114225>

Access Date: 21. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

ZDENKA STRÁNSKÁ – MOJMÍR SVOBODA

PŘEHLED O ČINNOSTI PSYCHOLOGICKÉHO ÚSTAVU FILOZOFICKÉ FAKULTY MASARYKOVY UNIVERZITY V BRNĚ V LETECH 2003–2004

Od roku 2002 seznamujeme odbornou veřejnost se stručným přehledem činnosti Psychologického ústavu Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně (za uplynulý kalendářní rok) ve Sborníku prací filozofické fakulty brněnské univerzity – řady psychologické, který vychází již několik let každým rokem. Vzhledem k tomu, že loňský sborník můžeme označit za mimořádný – byl věnován významnému životnímu jubileu profesora Josefa Švancary, – neinformovali jsme odbornou veřejnost o činnosti našeho ústavu v tomto posledním čísle. Proto nyní předkládáme čtenářům našeho sborníku prací stručný přehled aktivit Psychologického ústavu FF MU v Brně za uplynulé dva kalendářní roky (2003 – 2004).

Zájem o studium psychologie stále trvá ve zvýšené míře, čemuž odpovídají i pedagogické aktivity ústavu. I vědecká činnost zdárně pokračuje, o čemž svědčí přehled řešených grantových projektů.

Členové ústavu se zapojují do řady mimofakultních aktivit, což se nepochybně od vysokoškolského pedagoga očekává. Na řadě zahraničních i domácích kongresů, sjezdů, symposií a konferencí byly prezentovány výsledky vědecko-výzkumného úsilí jednotlivých pracovníků.

V této zprávě nám vůbec nebude o podrobný výčet všech aktivit i s popisem jejich obsahu, ale pouze o stručný a přehledný soupis.

Pro přehlednost rozdělujeme údaje do čtyř dílčích kapitol:

- I. Personálie**
- II. Výuka**
- III. Věda**
- IV. Různé**

I. Personálie

V letech 2003 – 2004 působilo na Psychologickém ústavu FF MU v Brně 15 *interních učitelů*:

Mgr. Tatjana Bláhová
doc. PhDr. Marek Blatný, CSc.

Mgr. Jaroslava Dosedlová, Ph.D.
doc. PhDr. Michal Černoušek
PhDr. Pavel Humpolíček
Mgr. Helena Klimusová, Ph.D.
prof. PhDr. Libor Míček, CSc. (*emeritní profesor*)
Mgr. Jana Petříková, Ph.D.
Mgr. Šárka Portešová, Ph.D.
PhDr. Zdenka Stránská, Ph.D. (*tajemnice PsÚ*)
PhDr. Zdeněk Stránský (*odborný pracovník*)
prof. PhDr. Josef Švancara, CSc. (*emeritní profesor*)
prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc. (*vedoucí PsÚ*)
doc. PhDr. Mojmír Tyrlík, Ph.D.
PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D.
doc. PhDr. Lubomír Vašina, CSc.

Loňský rok i začátek letošního kalendářního roku náš ústav postihly dvě smutné události. Dne 26.4. 2004 zemřel profesor Libor Míček, který působil na našem ústavu od roku 1964. V době přípravy tohoto sborníku se Psychologický ústav rozloučil s dalším interním učitelem, docentem Michalem Černouškem, který zemřel 16. 1. 2005.

V letech 2003 – 2004 současně působilo na Psychologickém ústavu celkem 46 *externích učitelů*. V roce 2003 (v jarním a podzimním semestru) vyučovalo 43 *externích učitelů* a v roce 2004 (v jarním a podzimním semestru) to bylo 32 *externích učitelů*.

V *prezenční formě doktorského studia* bylo v letech 2003 – 2004 na Psychologickém ústavu 21 doktorandů, k 31. 12. 2004 – 15 doktorandů:

Mgr. Petra Boková
Mgr. Dana Bednářová (do června 2004)
Mgr. Michal Černík
Mgr. Denisa Denglerová
Mgr. Petr Filo
Mgr. Věra Hajná
PhDr. Pavel Humpolíček (do června 2004)
Mgr. Anna Janyšková
Mgr. Martin Jelínek
Mgr. Jana Jelínková
Mgr. Štěpán Konečný
Mgr. David Kuneš
Mgr. Manuela Muselová (do září 2003)
Mgr. Petra Navrátilová
Mgr. Tereza Pelantová
Mgr. Michal Pernička (do června 2004)

Mgr. Jana Příbylová
Mgr. Karel Skočovský
Mgr. Zuzana Slováčková (do června 2004)
Mgr. Alena Uhrová
Mgr. Zuzana Vychodilová (do června 2004)

V kombinované formě doktorského studia studovalo k 31. 12. 2004 23 doktorandů.

Jako odborný pracovník působí na Psychologickém ústavu PhDr. Zdeněk Stránský.

Sekretářkou Psychologického ústavu je p. Jarmila Valchářová.

II. Výuka

Na Psychologickém ústavu FF MU se realizuje **jednooborové prezenční a jednooborové kombinované magisterské studium psychologie**, které probíhá ve **dvou cyklech**.

Od akademického roku 2004/2005 došlo k úpravě studijního programu magisterského studia psychologie, která se týká zejména počtu kreditů za povinné a povinně volitelné předměty. Dílčí změny byly provedeny i ve struktuře předmětů v 1. i 2. cyklu studia (např. došlo k přesunu některých předmětů z 2. cyklu studia do 1. cyklu studia apod.).

První cyklus studia je koncipován na *3 roky (6 semestrů)* a je zakončen *soubornou zkouškou*. V průběhu 1. cyklu studia student musí získat celkem *180 kreditů*, z nichž je *156 kreditů A* a *24 kreditů B*. *Předměty s kredity A* jsou povinné, do nichž patří nejen *kurzy odborně psychologické*, ale i *společné předměty (kurz filozofie, odborná jazyková příprava – cizí jazyk a kurz tělesné výchovy)*. *Předměty s kredity B* jsou povinně volitelné kurzy s psychologickou tematikou. *Soubornou zkoušku* student vykoná z *předmětů: obecná psychologie, metodologie psychologie, vývojová psychologie a psychopatologie*. Součástí souborné zkoušky je *rozprava nad písemnou prací*. Po úspěšném absolvování 1. cyklu studia (po vykonání souborné zkoušky) student může zapisovat předměty 2. cyklu studia.

Druhý cyklus studia je koncipován na *2 roky (4 semestry)*. Během 2. cyklu studia student musí získat celkem *120 kreditů*, z nichž *kreditů A* je *108* a *kreditů B* je *12*. Jednooborové magisterské studium psychologie se řádně ukončuje *státní závěrečnou zkouškou*; jejími součástmi jsou *obhajoba diplomové práce a ústní zkouška*, kterou tvoří dílčí zkoušky z *předmětů: obecné psychologické obory a metodologie (obecná psychologie, psychologie osobnosti a sociální psychologie), psychodiagnostika, volitelný předmět (klinická psychologie, psychologie organizace a řízení, poradenská psychologie)*. Součástí ústní části SZZ je i *rozprava nad případovou studií*.

Absolventům magisterského studia se uděluje **titul Mgr.**

(Podrobnější informace – viz Studijní katalog FF MU Brno – Studijní program M 7701 Psychologie a interní předpisy Psychologického ústavu zpřesňující předpoklady a podmínky k vykonání souborné zkoušky a státní závěrečné zkoušky zveřejněné na [www-stránkách Psychologického ústavu: http://www.phil.muni.cz/psych](http://www.stránkách Psychologického ústavu: http://www.phil.muni.cz/psych)).

Na jednooborové magisterské studium psychologie navazuje **doktorské studium (prezenční a kombinované)**. Standardní doba studia je *tři roky*. Základní formou doktorského studia na Psychologickém ústavu FF MU je samostatná, systematická příprava na tvůrčí vědeckou a odbornou práci. Studium probíhá podle individuálního studijního plánu pod vedením školitele. Studenti doktorského studia jsou povinni se aktivně účastnit *vědeckých seminářů* (konaných obvykle jednou měsíčně), aktivně přispívat k jejich programu a účastnit se pravidelných *konzultací se školitelem*. V průběhu doktorského studia doktorand musí získat celkem *180 kreditů*. Povinností doktorandů je během studia přednést z tematiky připravované disertační práce *dva odborné referáty* na uznávaném domácím nebo zahraničním odborném fóru, vědeckých konferencích, sympoziích nebo seminářích a publikovat dílčí výsledky své disertační práce v domácím nebo zahraničním tisku. Dále jsou doktorandi povinni absolvovat *kolokvium z filozofického a metodologického základu, 4 dílčí zkoušky (dvě zkoušky z cizích jazyků – jednou z nich je povinně zkouška z angličtiny, druhou zkoušku z cizího jazyka /němčina, ruština, francouzština, italština, španělština/ si student volí; zkoušku z teorie a metodologie psychologie a zkoušku z dílčí specializace – z obecné psychologie nebo vývojové psychologie nebo klinické psychologie nebo sociální psychologie)*.

Studenti prezenční (interní) formy doktorského studia jsou dále pověřováni výzkumnými úkoly na pracovišti, dostávají dílčí pedagogické úvazky a jsou zapojeni do organizačních činností ústavu.

Studium je ukončeno *státní doktorskou zkouškou a obhajobou doktorské disertační práce*.

Absolventům doktorského studia se uděluje akademický titul „**doktor**“ (Ph.D.) /za jménem/.

(Další informace – viz Doktorské studium FF MU Brno – Studijní program P 7701 Psychologie – 7701 V 001 Klinická psychologie, 7701 V 002 Obecná psychologie, 7701 V 010 Sociální psychologie, 7701 V 011 Vývojová psychologie – zveřejněné v IS MU a na www-stránkách Psychologického ústavu: http://www.phil.muni.cz/psych).

Psychologický ústav FF MU Brno má rovněž oprávnění konat **státní rigorózní zkoušky** a udělovat **titul PhDr.** (uváděný před jménem). Pro přípravu na získání titulu PhDr. není na fakultě organizováno speciální studium, uchazeči se mohou na učitele fakulty obracet v rámci konzultačních hodin. Téma rigorózní práce si uchazeč volí po konzultaci s předsedou oborové rady. *Státní rigorózní zkouška* se skládá z *obhajoby rigorózní práce a z ústní rigorózní zkoušky z obecných psychologických disciplín a metodologie psychologie a z volitelného předmětu*. Součástí ústní rigorózní zkoušky na FF MU je *zkouška z filozofie*.

Na Psychologickém ústavu FF MU studuje v *prezenčním magisterském studiu* celkem 389 posluchačů, v *kombinovaném magisterském studiu* 51 posluchačů (v kombinované formě studia se realizují dva ročníky – druhý a čtvrtý), v *celoživotním vzdělávání* je 31 posluchačů (z nichž 22 studuje v prvním ročníku a 9 ve druhém ročníku).

V roce 2003 obhájilo *diplomovou práci* 49 studentů a vykonalo *státní závěrečnou zkoušku z psychologie* 56 studentů.

V roce 2004 obhájilo *diplomovou práci* 52 studentů a vykonalo *státní závěrečnou zkoušku z psychologie* 46 studentů.

V uplynulých dvou letech (2003 – 2004) úspěšně obhájilo *disertační práci* a vykonalo *státní doktorskou zkoušku (Ph.D.)* šest studentů (z kombinované formy doktorského studia):

2003:

Mgr. Jana Dundelová, Ph.D. (specializace: sociální psychologie, disertační práce:

Sebepojetí a mentální reprezentace rodinných vztahů adolescentů s delikventním a predelikventním chováním)

Mgr. Dalibor Vobořil, Ph.D. (specializace: obecná psychologie, disertační práce:

Experimentální přístrojové metody v psychologických laboratořích na přelomu 19. a 20. století: klasifikace a komparace)

2004:

Mgr. Jana Petříková, Ph.D. (specializace: klinická psychologie, disertační práce:

Postoj k fenoménu mobilní telefonie /se zvláštním zřetelem na známky potenciální závislosti na mobilním telefonu/)

PhDr. Zdenka Stránská, Ph.D. (specializace: obecná psychologie, disertační práce:

Analýza motivace žáků k učení)

Mgr. Iva Burešová, Ph.D. (specializace: klinická psychologie, disertační práce: Vybrané psychologické koreláty osobnosti mladistvých delikventů)

Mgr. Helena Klimusová, Ph.D. (specializace: obecná psychologie, disertační práce:

Psychometric properties of the czech version of the child behaviour checklist)

V roce 2003 získala titul *PhDr.* na základě úspěšné *obhajoby rigorózní práce* a vykonání *státní rigorózní zkoušky* jedna uchazečka:

PhDr. Jana Jelínková s rigorózní prací na téma: Vliv hodnotové orientace na řešení a zdůvodnění morálních dilemat a percipovanou odpovědnost: souvislost s rodovými rozdíly.

O magisterské studium psychologie na Filozofické fakultě MU v Brně je již dlouhodobě velký zájem, o čemž svědčí mj. i počet uchazečů o studium, a to jak o prezenční, tak i kombinovanou formu studia.

Přijímací zkoušky na magisterské studium psychologie v letech 2003 – 2004:
2003:

Z celkového počtu 1615 přihlášených (1048 uchazečů o prezenční formu studia, 567 o kombinovanou formu studia) se k první části přijímací zkoušky, Testu studijních předpokladů, dostavilo 1478 uchazečů, ke druhé části – oborovému testu z psychologie a biologie – 1349 uchazečů (909 uchazečů o prezenční formu studia a 440 o kombinovanou formu studia). Do prvního ročníku prezenčního magisterského studia se zapsalo 89 studentů, do kombinované formy studia se zapsalo 27 studentů.

2004:

Přijímací zkouška na magisterské studium psychologie se opět sestávala ze dvou částí: celouniverzitního Testu studijních předpokladů a oborového testu z psychologie a biologie. Z celkového počtu 1339 přihlášených se k její první části dostavilo 1270 uchazečů, ke druhé části pak 1124 uchazečů. Do prvního ročníku bylo přijato 100 studentů, ke studiu se zapsalo 87 studentů. V tomto roce se otevíralo pouze prezenční magisterské studium psychologie.

Na internetových stránkách Psychologického ústavu FF MU je k nahlédnutí zadání oborového testu a uchazečům o studium rovněž soubor s jejich odpověďovým archem. Rovněž je zde k dispozici podrobnější zpráva o průběhu přijímacího řízení, včetně statistických údajů z výsledků oborového testu.

Celoživotní vzdělávání v oboru psychologie v letech 2003 – 2004:

V roce 2003/2004 se kromě prezenční a kombinované formy studia realizovalo tzv. *celoživotní vzdělávání v oboru psychologie*. Z 222 přihlášených uchazečů bylo přijato do 1. ročníku 24 studentů.

V roce 2004/2005 se hlásilo do celoživotního vzdělávání 404 uchazečů, do 1. ročníku bylo přijato 25 studentů.

Výuka na jiných oborech FF MU, na jiných fakultách MU a na jiných univerzitách či vysokých školách:

Vyučující a doktorandi Psychologického ústavu (PhDr. Z. Stránská, Ph.D., PhDr. Z. Stránský, Mgr. J. Dosedlová, Ph.D., Mgr. J. Petříková, Ph.D., Mgr. P. Filo, Mgr. D. Denglerová, Mgr. M. Jelínek, PhDr. J. Jelínková) se současně podílejí na výuce studijních programů i jiných ústavů (kateder) FF MU, a to Ústavu pedagogických věd, Katedry filozofie, Ústavu české literatury a knihov-

nictví (konkrétně Kabinetu knihovnictví). Zabezpečují pro ně výuku povinných kurzů (s kredity A) i volitelných kurzů (s kredity B). Kromě toho PhDr. Z. Stránská, Ph.D. a PhDr. Z. Stránský zabezpečují výuku psychologie v rámci studia učitelské způsobilosti pro studenty všech oborů fakulty a jsou členy zkušebních komisí pro státní závěrečné zkoušky z učitelské způsobilosti.

Učitelé i doktorandi Psychologického ústavu zabezpečují výuku některých psychologických disciplín i na jiných fakultách MU (např. na Katedře psychologie na FSS MU Mgr. H. Klimusová, Ph.D., na Katedře podnikového hospodářství na ESF MU doktorandka PhDr. J. Jelínková; doktorand Mgr. P. Filo je zaměstnán rovněž na ESF MU). Prof. PhDr. M. Svoboda, CSc. přednášel psychologii na Katedře psychologie FF UP v Olomouci, PhDr. Z. Stránský na Veterinární a farmaceutické univerzitě v Brně, doc. PhDr. L. Vašina, CSc. se podílel na výuce psychologie pro Fakultu managementu a informačních technologií Univerzity Hradec Králové.

Členové Psychologického ústavu se dále zapojili i do cyklu přednášek pro posluchače *Univerzity třetího věku* – konkrétně v roce 2003 prof. PhDr. J. Švančara, CSc. měl přednášku na téma: „Překvapivé objevy experimentální psychologie“, PhDr. Z. Stránský: „Psychopatické osobnosti a zvláštnosti jejich chování“, v roce 2004 doktorand Mgr. P. Filo pak přednášku na téma: „Může motivace zvýšit náš výkon?“

Spolupráce Psychologického ústavu FF MU s jinými pracovišti:

Psychologický ústav FF spolupracuje s kolegy z jiných fakult univerzit či vysokých škol (např. FSS MU Brno, PedF MU Brno, PřF MU Brno, ESF MU Brno, LF MU Brno, JAMU Brno, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita Brno, FF v Prešově Univerzity P.J. Šafárika v Košicích), s pracovníky Psychologického ústavu Akademie věd ČR Brno, Centra výzkumu utváření osobnosti v etnických a sociálních kontextech při FSS MU Brno (oddělení psychodiagnostiky tohoto centra vedl prof. PhDr. M. Svoboda, CSc., dále zde pracoval PhDr. P. Humpolíček a R. Slobodník – student psychologie), Centra vzdělávání a poradenství VUT v Brně, Ústavu experimentální psychologie SAV v Bratislavě, Společenskovedného ústavu SAV v Košicích, Institutu psychologie UAM v Poznani (Polsko), s významnými odborníky z praxe ze státního i soukromého sektoru (FN u sv. Anny Brno, FN Brno-Bohunice, interní hematologická klinika FN Brno-Bohunice, Masarykův onkologický ústav na Žlutém kopci Brno, Pedagogicko-psychologická poradna Zachova, Brno, nadace Podané ruce, agentura MotivP, Testcentrum, s.r.o. Praha, Psychologické praxe PhDr. L. Běťáka, Mgr. V. Černého, Dr., PhDr. A. Poláka, PhDr. J. Barbariče aj.).

Dlouhodobě spolupracujeme s institucemi, které umožňují realizovat praxe a stáže našim studentům (např. Psychiatrická léčebna Brno-Černovice; Psychiatrická léčebna Havlíčkův Brod; FN – Psychiatrická klinika Brno-Bohunice; Pedagogicko-psychologická poradna Zachova, Brno a detašované pracoviště po-

radny – Kohoutova 4 a Sládkova 45, Brno; Poradna pro rodinu, manželství a dítě Brno; Manželská a rodinná poradna Bethesda Brno; RIAPS Praha; Dopravní podnik města Brna; Policie ČR; terapeutická komunita Podcestný Mlýn atd.).

Záslužná je spolupráce prof. PhDr. J. Švancary, CSc. se Střediskem pro pomoc nevidomým a slabozrakým studentům (poskytnutí disket s programem přednášek a cvičení z předmětů Obecná psychologie a Dějiny psychologie) a rovněž Mgr. H. Klimusové, Ph.D., která je garantkou studentů psychologie se zrakovým postižením.

III. Věda

Grantové projekty, jejichž hlavními řešiteli jsou pracovníci Psychologického ústavu FF MU (a jejichž zdroje může Psychologický ústav využít):

Zjištění stavu, potřeb a perspektiv psychologické diagnostiky v České republice

GA ČR

Doba řešení: 2001–2003

Řešitel: prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc. (FF MU Brno), spolupracovníci: Mgr. Helena Klimusová, Ph.D. (FF MU Brno), PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D. (PsÚ AV ČR Brno), PhDr. Pavel Humpolíček, Mgr. Manuela Muselová, Mgr. Tomáš Kohoutek (FF MU Brno)

Spoluřešitel: doc. PhDr. Vladimír Řehan, CSc. (FF UP Olomouc)

Pojetí odpovědnosti u adolescentů

GA ČR

Doba řešení: 2001–2003

Řešitel: doc. PhDr. Mojmír Tyrlík, Ph.D. (FF MU Brno)

Spoluřešitel: prof. PhDr. Petr Macek, CSc. (FSS MU Brno)

Předpoklady životní spokojenosti současné adolescentní mládeže: osobnost, hodnoty a společenské perspektivy

GA ČR

Doba řešení: 2002–2004

Řešitel: Mgr. Jaroslava Dosedlová, Ph.D. (FF MU Brno), spolupracovník: Mgr. Helena Klimusová, Ph.D. (FF MU Brno)

Spoluřešitel: doc. PhDr. Marek Blatný, CSc. (PsÚ AV ČR Brno), spolupracovník: Mgr. Martin Jelínek (PsÚ AV ČR Brno)

Sociabilita a emocionalita rozumově nadaných dětí

GA ČR

Doba řešení: 2002–2005

Řešitel: Mgr. Šárka Portešová, Ph.D. (FF MU Brno)

Příprava studentů psychologie v práci s nadanými dětmi

Vzdělávací nadace Jana Husa

Doba trvání: 2002–2003

Řešitel: Mgr. Šárka Portešová, Ph.D. (FF MU Brno)

Příprava učitelů v práci s nadanými dětmi

FRVŠ

Doba trvání: 2002–2003

Řešitel: Mgr. Šárka Portešová, Ph.D. (FF MU Brno)

Multimediální učebnice psychodiagnostiky

FRVŠ

Doba řešení: 2004

Řešitel: prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc. (FF MU Brno)

Multimediální učebna pro studenty učitelství, psychologie a pedagogiky

FRVŠ

Doba řešení: 2004

Řešitel: prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc. (FF MU Brno)

Spoluřešitel: Mgr. Jiří Zounek, Ph.D. (Ústav pedagogických věd FF MU Brno)

Etické problémy psychodiagnostiky

GA ČR

Doba řešení: 2004–2006

Řešitel: prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc. (FF MU Brno), spolupracovníci:
Mgr. Helena Klimusová, Ph.D., Mgr. Jana Petříková, Ph.D. (FF MU Brno)**Důvěra v procesu jednání v interpersonálních situacích**

GA ČR

Doba řešení: 2004–2006

Řešitel: doc. PhDr. Mojmír Tyrlík, Ph.D. (FF MU Brno)

Spoluřešitel: prof. PhDr. Petr Macek, CSc. (FSS MU Brno)

Ostatní grantové projekty, na kterých se podílejí pracovníci Psychologického ústavu FF MU:

Stabilita, variabilita a predikce psychických charakteristik v dospělosti: navázání na longitudinální výzkum dětí

GA AV ČR

Doba řešení: 2000–2004

Řešitel: doc. PhDr. Marek Blatný, CSc. (PsÚ AV ČR Brno), spolupracovníci:
PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D. (PsÚ AV ČR Brno), Mgr. Helena Klimusová,
Ph.D. (FF MU Brno)

Diagnostické možnosti psychosémantických metod

GA ČR

Doba řešení: 2001–2003

Řešitel: PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D. (PsÚ AV ČR Brno)

Plasticita řídicích systémů centrálního nervového systému a možnosti jejího ovlivnění

součást výzkumného záměru LF MU Brno

Doba řešení: 1999–2003

Vedoucí řešitelského týmu: prof. MUDr. Ivan Rektor, DrSc. (přednosta neurologické kliniky FN u sv. Anny Brno)

Řešitelé úkolu: doc. PhDr. Lubomír Vašina, CSc. (FF MU Brno), prof. MUDr. Miloslav Kukleta, CSc. (LF MU Brno)

Profese ženy a rodinné soužití – rozdíly v názorech českých mužů a žen dvou věkových generací a srovnání se situací v EU

GA ČR

Doba řešení: 2002–2003

Řešitel: Mgr. Martina Rašticová (FSS MU Brno), spolupracovník: Mgr. Helena Klimusová, Ph.D. (FF MU Brno)

Vliv psychosociálních faktorů a settingu na aktuální a dlouhodobý efekt užívání kanabis z hlediska psychiatrických, psychologických a sociálních rizik

GA ČR

Doba řešení: 2002–2004

Řešitel: PhDr. Michal Miovský, Ph.D. (FF UP Olomouc), spolupracovník: PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D. (PsÚ AV ČR Brno)

Mládež, děti a rodina v období transformace (MLA-DĚ-RO)Výzkumný záměr FSS MU podporovaný Ministerstvem školství a mládeže ČR
dílčí projekt výzkumného záměru FSS MU Brno: Psychologické souvislosti
psychické zátěže u dětí základních škol

Doba řešení: 1999–2004

Řešitel: PhDr. Ivana Poledňová, CSc. (FSS MU Brno)

Spoluřešitelé: Mgr. Hana Vízdalová, (FSS MU Brno), PhDr. Zdenka Stránská, Ph.D., Mgr. Helena Klimusová, Ph.D. (FF MU Brno)

(Pozn.: Doc. PhDr. Marek Blatný, CSc., PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D. jsou pracovníky Psychologického ústavu AV ČR Brno a současně interními učiteli Psychologického ústavu FF MU Brno.)

Publikační činnost v roce 2003:

	ČR	zahraničí
Monografie a podíl na monografii	2	1
Původní práce sborníkové (recenzované nebo karentované)	28	5
Původní práce časopisecké (recenzované nebo karentované)	11	
Ostatní původní práce	16	12
Učebnice a skripta	2	
Populární publikace	5	

Publikační činnost v roce 2004:

	ČR	zahraničí
Monografie a podíl na monografii	7	1
Původní práce sborníkové (recenzované nebo karentované)	16	2
Původní práce časopisecké (recenzované nebo karentované)	19	5
Ostatní původní práce	28	13
Učebnice a skripta	1	
Populární publikace	8	
Tvůrčí činnost	6	

*Vybrané práce vydané v letech 2003–2004:**Monografie a podíl na monografiích:*

Blatný, M., Plháková, A. (2003). Temperament, inteligence, sebepojetí: nové pohledy na tradiční témata psychologického výzkumu. Brno, Tišnov: Psychologický ústav AV ČR a Sdružení SCAN. 150 stran. ISBN 80–86620–05–0.

Švancara, J. (2003). Psychologické aspekty adaptace ve stáří. In Z. Kalvach a kol.: Geriatrie. Praha: Grada. ISBN 80–247–0548–6.

Macek, P., Marková, I., Moody, E., Tyrlík, M., Plichtová, J., Pachtchenko-de Préville, E. (2003). Trust as an aspect of individual and social well-being: a study in four European countries. In M. Lavalée, S. Vincent, Ch. Oullet, C. Garnier (Eds.): Les Répresentation Sociales. Montreal: Geirso, s. 513–524.

Urbánek, T. (2003). Psychosémantika. Psychosémantický přístup ve výzkumu a diagnostice. Brno: Psychologický ústav AV ČR a Nakladatelství Pavel Křepela.

Humpolíček, P. (2004). Scénotest – příručka pro praxi. Brno: MSD, s.r.o. 69 stran. ISBN 80–86633–20–9.

Svoboda, M. (2004). Psychologia kliniczna w trzecim tysiącleciu. In: Z. Chlewicki, A. E. Sekowski (Eds.): Psychologia w perspektywie XXI wieku. Lublin: Towarzystwo naukowe KUL, s. 183–191. ISBN 83–7306–186–X.

Svoboda, M., Řehan, V., Vtípil, Z., Klimusová, H., Humpolíček, P., Urbánek, T., Kohoutek, T. (2004). Aplikovaná psychodiagnostika v České republice. Zjištění stavu, potřeb a perspektiv psychologické diagnostiky v České republice. Brno: MSD, s.r.o. 234 stran. ISBN 80–86633–12–8.

Svoboda, M. (2004). Biologie a psychologie v systému věd. In J. Šmarda a kol.: Biologie pro psychology. Praha: Portál, s. 13–21. ISBN 80–7178–924–0.

Švancara, J. (2004). Psychická involuce a psychologické aspekty adaptace. In Z. Kalvach a kol.: Geriatrie a gerontologie. Praha: Grada, s. 103–114. ISBN 80–247–0548–6.

Tyrlík, M. (2004). Morální jednání. Brno: Masarykova univerzita. 134 s. ISBN 80–210–3535–8.

Odborný překlad:

Janke, W., Erdmannová, G. (2003). SVF 78 Strategie zvládnání stresu. Přeložil a upravil *Josef Švancara*. Praha: Testcentrum. ISBN 80–86471–24–1.

Učebnice a skripta, podíl na učebnicích:

Svoboda, M. (2003). Metody sugestivní, hypnotické a imaginativní psychoterapie. Brno: Masarykova univerzita. 69 stran. ISBN 80–210–3095–X.

Švancara, J. (2003). Emoce, motivace, volní procesy. Brno: MSD, s.r.o. 142 stran. ISBN 80–86633–11–X.

Vyšlo též na CD. Brno: Psychologický ústav.

Švancara, J. (2003). Úvod do kognitivní psychologie. Hybridní kniha. Čtou P. Zpěvák, S. Kuráňová. Brno: Masarykova univerzita.

Uznání vědeckou komunitou v roce 2003 :

	ČR	zahraničí
Členství v oborových radách grantových agentur	3	
Členství ve výborech odborných společností	4	
Redaktorství sborníků	3	
Redaktorství odborných časopisů		1
Pozvání k přednáškám	8	
Předsednictví mezinárodních sjezdů	1	
Expertízy	3	

	ČR	zahraničí
Členství v edičních radách	1	1
Posudky (habilitace, prof. řízení)	5	

Uznání vědeckou komunitou v roce 2004 :

	ČR	zahraničí
Členství v oborových radách grantových agentur	2	
Členství ve výborech odborných společností	12	
Redaktorství sborníků	1	
Redaktorství odborných časopisů	1	1
Pozvání k přednáškám	1	
Pozvání ke studijním pobytům		6
Ceny, čestná uznání	1	1
Členství v edičních radách	1	1
Posudky (habilitace, prof. řízení)	3	

Ceny, čestná uznání:

29.6. 2004: American Psychological Association, The Division of International Psychology: Certificate of recognition to Josef Švancara.

2004: Prémie Otto Wichterleho pro vynikající mladé vědecké pracovníky AV ČR (doc. PhDr. Marek Blatný, CSc.)

V roce 2003 úspěšně proběhla tři *habilitační řízení* v oboru obecná psychologie:

doc. PhDr. František Baumgartner, CSc., doc. PhDr. Miroslav Frankovský, CSc. a doc. PhDr. Evžen Řehulka, CSc.

V roce 2004 bylo zahájeno habilitační řízení v oboru obecná psychologie PhDr. Tomáše Urbánka, Ph.D.

Prof. PhDr. M. Svoboda, CSc. je členem Vědecké rady FF MU Brno, členem Vědecké rady FSS MU Brno a předsedou oborové rady psychologie FF MU (Ph.D., PhDr.), členem oborové komise pro lékařskou psychologii a psychopatologii při 1. LF UK Praha, členem komise pro SZZ 3. LF UK Praha, členem atestační komise Institutu pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví Praha, členem oborové podkomise GA ČR Praha, předsedou redakční rady SPFFBU – Annales psychologici (MU Brno), členem redakční rady Czasopismo psychologiczne UAM Poznań (Polsko) aj.

Prof. PhDr. M. Svoboda, CSc. byl jmenován čestným členem Asociace klinických psychologů ČR a čestným členem České společnosti pro Rorschacha a projektivní metody.

Doc. PhDr. M. Tyrlík, Ph.D. aktivně spolupracuje především v oblasti výzkumu se zahraničními pracovišti: *University of Stirling, Scotland, UK; Maison des Sciences de l'Homme, Paris; Kabinetem biologickej a sociálnej komunikácie SAV v Bratislavě.*

Dlouholetá je spolupráce prof. PhDr. J. Švancary, CSc. s prof. Rolletovou, prof. Vaneckem a dalšími pracovníky nynější *Psychologické fakulty Vídeňské univerzity.*

Pod vedením prof. PhDr. J. Švancary, CSc. probíhají pravidelně jedenkrát za měsíc *vědecké semináře pro studenty doktorského studia.*

Psychologický ústav FF MU vydává každoročně *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity (SPFFBU)*, od roku 1996 pod názvem *Annales psychologi* – odborný psychologický sborník prací učitelů a studentů doktorského i magisterského studia psychologie. Do sborníku rovněž přispívají nejen naši odborníci i z jiných pracovišť – fakult, vysokých škol, ústavů AV, ale i zahraniční odborníci, s nimiž Psychologický ústav FF MU úzce spolupracuje (např. ze Slovenska, Polska, Holandska, Rakouska, Německa aj.).

Konferenci „Sociální procesy a osobnost“ pořádá Psychologický ústav AV ČR v Brně již od roku 1998. V roce 2000 se spoluorganizáteli staly Psychologický ústav FF MU v Brně, Ústav experimentálnej psychológie SAV v Bratislavě a Spoločenskovedný ústav SAV v Košicích. Od tohoto roku se také jednotlivé ústavy střídají v organizaci konference. Hlavním organizátorem 6. ročníku konference v roce 2003, která proběhla v Pavlově, byl Psychologický ústav FF MU, a hlavním organizátorem 7. ročníku konference 2004, která se uskutečnila na Slovensku ve Staré Lesné, byl Ústav experimentálnej psychológie SAV v Bratislavě.

Konference byla od počátku koncipována především jako platforma pro výměnu aktuálních poznatků v základním i aplikovaném výzkumu psychologie osobnosti a sociální psychologie a jako místo pro vzájemné informování o výzkumných programech badatelských pracovišť v České a Slovenské republice. Toto očekávání v uplynulých sedmi letech konference naplnila a můžeme konstatovat, že si získala oblibu mezi psychology z České republiky i Slovenska – každoročně se jí účastní zhruba 60 – 70 odborníků, a to nejen z psychologického výzkumu, ale i psychologické praxe. Příspěvky jsou prezentovány formou odborných přednášek, referátů a posterů. Z konferencí se každoročně vydává sborník příspěvků (v poslední době na CD-ROM).

IV. Různé

Aktivní účast (referáty, postery) členů Psychologického ústavu na vybraných zahraničních sjezdech, sympoziích, kongresech a konferencích:

2003:

11th European Conference on Developmental Psychology, Milano (Itálie), 26.8. – 1.9. 2003

(Mgr. Šárka Portešová, Ph.D., doc. PhDr. Mojmír Tyrlík, Ph.D.)

International Interdisciplinary Conference, Edinburgh (Velká Británie), 2003

(prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc.)

49th Annual Meeting of SEPA „Psychological Science and its Applications“, New Orleans (USA), 2003

(prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc.)

8th European Congress of Psychology, Vídeň (Rakousko), 6.– 11. 7. 2003

(doc. PhDr. Marek Blatný, CSc., Mgr. Martin Jelínek, Mgr. Helena Klimusová, Ph.D., doc. PhDr. Mojmír Tyrlík, Ph.D., PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D.)

Psychologické dni 2003 „Práce a jej kontexty“, Trenčín (Slovensko), 17. – 19.9. 2003

(doc. PhDr. Marek Blatný, CSc., Mgr. Jaroslava Dosedlová, Ph.D., Mgr. Martin Jelínek, Mgr. Helena Klimusová, Ph.D., Mgr. Jana Petříková, Ph.D., Mgr. Karel Skočovský, PhDr. Zdenka Stránská, Ph.D.)

2004:

18th International Conference of Psychology and Health (European Health Psychology Society), Helsinky (Finsko), 21. – 24.6. 2004

(doc. PhDr. Marek Blatný, CSc., Mgr. Jaroslava Dosedlová, Ph.D., Mgr. Martin Jelínek, Mgr. Helena Klimusová, Ph.D.)

7th International Conference on Social representations, Guadalajara (Mexico), 10. – 14.9. 2004

(doc. PhDr. Mojmír Tyrlík, Ph.D., Mgr. Štěpán Konečný)

2nd European Conference on Positive Psychology, Verbania Pallanza (Itálie), 7/2004

(PhDr. Jana Jelínková, doc. PhDr. Mojmír Tyrlík, Ph.D.)

9th Conference of the European Association for Research on Adolescence, Porto (Portugalsko), 5/2004

(PhDr. Jana Jelínková, doc. PhDr. Mojmír Tyrlík, Ph.D.)

Conference of the IACAPAP, Berlín (Německo), 2004

(doc. PhDr. Marek Blatný, CSc., Mgr. Jaroslava Dosedlová, Ph.D., Mgr. Martin Jelínek, Mgr. Helena Klimusová, Ph.D., PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D.)

5th European Conference for Community Psychology, Berlín (Německo), 2004
(prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc.)

ECP, Groningen (Nizozemí), 2004
(doc. PhDr. Marek Blatný, CSc., Mgr. Martin Jelínek)

9th Conference of the European Council for High Ability (ECHA), Pamplona
(Španělsko), 9. – 13.9. 2004
(Mgr. Věra Hajná, Mgr. Šárka Portešová, Ph.D.)

7th European Conference on Psychological Assessment, Málaga (Španělsko), 1.
– 4.4. 2004
(prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc.)

Conference: Fertility and Family Life in Changing World, Kaunas (Litva),
6/2004
(Mgr. Karel Skočovský)

7. ročník konference Sociálne procesy a osobnosť 2004, Stará Lesná (Sloven-
sko), 22. – 24.9. 2004
(doc. PhDr. Marek Blatný, CSc., Mgr. Jaroslava Dosedlová, Ph.D., Mgr. Věra
Hajná, PhDr. Pavel Humpolíček, Mgr. Martin Jelínek, Mgr. Helena Klimusová,
Ph.D., prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc., PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D.)

*Aktivní účast (referáty, postery, workshopy) členů Psychologického ústavu na
vybraných sympoziích, konferencích, seminářích v České republice:*

2003:

6. ročník konference Sociální procesy a osobnost 2003, Pavlov, 11. – 12.9. 2003
(doc. PhDr. Marek Blatný, CSc., Mgr. Jaroslava Dosedlová, Ph.D., Mgr. Věra
Hajná, PhDr. Pavel Humpolíček, Mgr. Martin Jelínek, PhDr. Jana Jelínková,
Mgr. Helena Klimusová, Ph.D., Mgr. Jana Petříková, Ph.D., Mgr. Karel Skočov-
ský, PhDr. Zdenka Stránská, Ph.D., prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc., doc.
PhDr. Mojmír Tyrlík, Ph.D., PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D.)

24. česko-slovenská psychoterapeutická konference, Luhačovice, 14. – 18.10.
2003
(Mgr. Jaroslava Dosedlová, Ph.D., PhDr. Pavel Humpolíček)

6. konference Učitelé a zdraví, Brno, 25. – 26.9. 2003
(Mgr. Karel Skočovský, doc. PhDr. Lubomír Vašina, CSc.)

11. konference České asociace pedagogického výzkumu: Sociální a kulturní souvislosti výchovy a vzdělávání, Brno, 10. – 12.9. 2003
(PhDr. Zdenka Stránská, Ph.D.)

10. seminář Novinky v pedagogické a školní psychologii 2003, Zlín, 29. – 30.8. 2003
(PhDr. Zdenka Stránská, Ph.D., Mgr. Karel Skočovský)

Konference Děti, mládež a rodina, Medlov, 16. – 17.10. 2003
(Mgr. Helena Klimusová, Ph.D., PhDr. Zdenka Stránská, Ph.D.)

Konference Možnosti a hranice přirozeného plánování rodičovství: Léčba neplodnosti, Brno, 10/2003
(Mgr. Karel Skočovský)

Odborný seminář MŠMT, Praha, 12.2. 2003
(Mgr. Šárka Portešová, Ph.D.)

119. klinicko-psychologický den, Praha, 10.3. 2003
(prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc.)

122. klinicko-psychologický den, Praha, 8.12. 2003
(prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc.)

Seminář Prezentace výsledků grantového projektu „Zjištění stavu, potřeb a perspektiv psychologické diagnostiky v České republice“ (GAČR 406/01/1076), Brno, 14.11. 2003
(PhDr. Pavel Humpolíček, Mgr. Helena Klimusová, Ph.D., prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc.)

2004:

21. Psychologické dny 2004: Svět žen a svět mužů. Polarita a vzájemné obohacování, Olomouc, 9. – 11.9. 2004
(doc. PhDr. Marek Blatný, CSc., Mgr. Jaroslava Dosedlová, Ph.D., PhDr. Pavel Humpolíček, Mgr. Martin Jelínek, Mgr. Helena Klimusová, Ph.D., PhDr. Zdenka Stránská, Ph.D., prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc.)

7. konference Učitelé a zdraví, Brno, 16. – 17.9. 2004
(PhDr. Zdenka Stránská, Ph.D., doc. PhDr. Lubomír Vašina, CSc.)

21. sympozium Duševní zdraví mládeže, Brno, 5. – 6.11. 2004
(doc. PhDr. Marek Blatný, CSc., PhDr. Pavel Humpolíček, Mgr. Martin Jelínek, Mgr. Helena Klimusová, Ph.D., prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc., Mgr. Alena Uhrová, PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D.)

Konference Psychosociální pomoc v situacích mimořádných událostí, Praha, 23. – 24.9. 2004

(PhDr. Tomáš Urbánek, Ph.D.)

Mezinárodní kinezioterapeutická konference, Praha, 15. – 17.9. 2004

(Mgr. Jaroslava Dosedlová, Ph.D.)

123. klinicko-psychologický den, Praha, 12.1. 2004

(Mgr. Šárka Portešová, Ph.D.)

124. klinicko-psychologický den, Praha, 8.3. 2004

(prof. PhDr. Mojmir Svoboda, CSc.)

Poradenské dny, Seč, 2004

(Mgr. Šárka Portešová, Ph.D.)

Zahraníční studijní pobyty studentů psychologie a učitelů Psychologického ústavu FF MU:

Örebro University (Švédsko, 3/2003 – Mgr. Karel Skočovský)

V rámci vzdělávacího programu SOCRATES (ERASMUS – pro VŠ) byly vypracovány smlouvy Psychologického ústavu FF MU s několika zahraničními univerzitami. Díky těmto smlouvám se již uskutečnilo několik studijních pobytů studentů psychologie na těchto univerzitách. V letech 2003 – 2004 byli na studijním pobytu tyto studenti:

Aarhus (Dánsko) – Gabriela Hroncová, Hana Lettlová, Luboš Horváth, Sylvie Kouřilová, Nora Fialová

La Laguna (Kanárské ostrovy – Španělsko) – Andrea Sliviaková

Barcelona (Španělsko) – Alexandra Topoľská

Heidelberg (Německo) – Tomáš Adámek

Groningen (Holandsko)

Na základě individuální domluvy je na studijním pobytu v Německu na univerzitě v Drážďanech studentka Miroslava Katolická a v Itálii na univerzitě v Milánu Martina Havlíčková.

Na Psychologickém ústavu FF MU studovali také dva zahraniční studenti: Arnaud Montemont z Francie (Nancy) – jeden semestr a Pau Albert Fane ze Španělska (Barcelona) – dva semestry.

O rozvíjení spolupráce se zahraničními univerzitami se na Psychologickém ústavu stará již několik roků Mgr. Š. Portešová, Ph.D., za což jí patří poděkování, stejně jako i některým vyučujícím, kteří zajišťovali výuku zahraničních stu-

dentů na Psychologickém ústavu – vedení kurzů v anglickém jazyce (např. Mgr. Š. Portešová, Ph.D., PhDr. J. Jelínková aj.).

Jagelonski University (Krakov, 9/2004), Adam Mickiewicz University (Poznaň, 5/2004, Warsaw University (Warszawa, 5/2004 – PhDr. Pavel Humpolíček, prof. PhDr. Mojmír Svoboda, CSc.)

Přednášky hostů na Psychologickém ústavu FF MU:

Prof. Pavel Machotka, Ph.D. – profesor psychologie a umění (University of California, Santa Cruz), 14.5. 2003
Psychologie uměleckého aktu

Prof. Dr. Joan Freemanová – profesorka na Middlesexské univerzitě – specialista na problematiku nadaných dětí (Velká Británie), 23.10. 2003
Vzdělávání a porozumění nadaným dětem

Prof. Dr. Julius Kuhl – známý teoretik motivace (Universität Osnabrück, Německo), 8.4. 2003
Persönlichkeitssystem-Interaktionen: Anwendung der PSI-Theorie auf Diagnostik und Förderung persönlicher Kompetentem

Doc. Jaroslav Skála – psychiatr, psychoterapeut (Praha), 23.2. 2004
Systém a historie psychoterapeutického výcviku v ČR – přednáška v rámci předmětu Psychoterapie pro studenty 2. cyklu magisterského studia psychologie

Doc. Dr. M. Smrkovský (Groningen University, Holandsko), 18.3. 2004
Knowledge Emporium in Virtual Learning through Academic Research

Prof. Pavel Machotka, Ph.D. – profesor psychologie a umění (University of California, Santa Cruz), 7.10. 2004
Dynamika osobnosti a umělecký styl

Pro studenty 2. cyklu magisterského studia psychologie proběhl cyklus odborných přednášek odborníků zejména z oblasti psychoterapie, kterého se zúčastnili:

MUDr. Alexandra Beránková

PhDr. Blanka Čepická

PhDr. Šárka Gjuričová

PhDr. Anton Polák

PhDr. Dagmar Steinhauselová

Doc. PhDr. Zbyněk Vybíral, Ph.D.

PhDr. Alena Zemanová

Další aktivity:

Dne 15.4. 2004 uspořádal Psychologický ústav FF MU *slavnostní setkání při příležitosti životního jubilea prof. PhDr. Josefa Švancary, CSc.* Setkání mělo nejen slavnostní, ale i odborný ráz, na němž zaznělo mnoho zdravic – a to děkana FF MU, PhDr. Jana Pavlíka, vedoucího Psychologického ústavu, prof. Mojžíra Svobody, dále odborníků z různých fakult či vysokých škol, bývalých žáků prof. J. Švancary, blízkých jeho přátel atd. Slavnostní atmosféru dokreslilo mj. i hudební vystoupení P. Wallingera, K. Plocka a J. Škrdlíka a excelentní přednáška jubilanta na téma: Psychologické a hudební „komunalita“.

Prof. PhDr. Josef Švancara, CSc. byl pozván jako jeden ze tří zahraničních hostů, aby při slavnostním *otevření nové Psychologické fakulty Vídeňské univerzity*, které se konalo dne 7.10. 2004, přednesl příspěvek „Wienerische ansätze in der mährischen psychologie“.

„*Intenzivní kurz pro zájemce o studium psychologie*“ pořádá Psychologický ústav FF MU každoročně již od roku 1992. O tento jednosemestrový kurz probíhající vždy v jarním semestru (od ledna/února do dubna/května – jednou za dva týdny) projevují zájem nejen studenti středních škol (zejména budoucí maturanti), ale i absolventi středních škol, příp. vysokých škol či lidé již zaměstnaní. O dobrém ohlasu těchto celkem osmi celodenních sobotních setkání účastníků kurzu s učiteli a doktorandy Psychologického ústavu svědčí nadále velký počet frekventantů (v roce 2003 se jej zúčastnilo 117, v roce 2004 pak 84). O obsahové náplni tohoto kurzu jsme se již zmiňovali v předcházejících číslech sborníku.

Již několik roků (od roku 1995) doc. PhDr. L. Vašina, CSc. spolupracuje s *Institutem pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví Brno-Pisárky* (s Katedrou rehabilitace), kde působí jako lektor. Vede přednášky a semináře z psychologie pro rehabilitační pracovníky a somatické psychoterapie.

Pod záštitou *IPIPAPP* pracuje Mgr. J. Dosedlová, Ph.D. jako lektorka *kurzů taneční terapie* pro odborníky z pomáhajících profesí (psychology, sociální pracovníky, vychovatele, rehabilitační pracovníky, psychiatrické sestry atd.).

Mgr. Š. Portešová, Ph.D. se podílela na kontinuálním vzdělávání psychologů v rámci *Institutu pedagogicko-psychologického poradenství Praha* s tematikou „Sociální a emocionální problémy nadaných dětí“ (listopad 2004) a „Rozumově nadané děti předškolního věku“ (listopad 2004).

Mgr. T. Bláhová realizovala *workshopy na Poradenských dnech pořádaných Asociací poradenských psychologů* (témata: Zkušenosti s projektivní technikou kresba rodiny /Poradenské dny 2003/ a Zkušenosti s užíváním testu WISC III /Poradenské dny 2004/). Dále v roce 2004 pro *Doškolovací ústav pro pracovníky ve zdravotnictví Brno* měla přednášku na multikulturní téma: „Co nevíme o Ro-

mech“. Mgr. T. Bláhová byla *autorkou a garantem Programu MŠMT ČR „Násilí ve vztazích, komunikace, multikultura“* (2004) – akreditovaný víkendový výcvik pro pracovníky ve školství v rozsahu 120 výukových hodin.

Již čtvrtým rokem spolupracují PhDr. Z. Stránská, Ph.D. a PhDr. Z. Stránský s agenturou *Formation Centrum Akademie Iuris Praha*, pro jejichž posluchače realizují přednášky na vybraná témata z oblasti psychologie.

PhDr. Z. Stránský již několik roků realizuje *přednášky pro asistentky manažerů (Program Centrum – Ostrava)*.

Od roku 2001 pracuje PhDr. P. Humpolíček také jako psycholog v *Dětském domově se školou v Bystřici po Hostýnem*, od roku 2003 v *Poradenském centru při CEVAPO VUT v Brně*, v letech 2002 – 2004 působil jako školní psycholog na *ZŠ Bratrství Čechů a Slováků v Bystřici pod Hostýnem*, od roku 2002 jako lektor *Testcentra, s.r.o.*

V roce 2003 se Mgr. J. Petříková, Ph.D. spolu se 13 studenty psychologie podílela na *realizaci diagnostické části projektu „Neúspěšní studenti MU“* ve spolupráci s Poradenským centrem MU. Dále měla několik *přednášek* mimo FF MU – např. přednášku s besedou na téma „Jak (se) motivovat k optimálnímu výkonu – současné teorie pracovní motivace“ *pro brněnskou pobočku České pedagogické společnosti*, přednášku na téma „Duševní hygiena v práci manažera“ a workshop na téma „Techniky duševní hygieny“ *pro ředitele školských zařízení Zlínského kraje* (Pozlovice u Luhačovic), vedla celodenní *zážitkový seminář pro studenty FF MU* na téma „Jak získat optimálního partnera“ (na tomto projektu dále participovalo 10 studentů psychologie, byl medializován ČR Brno a ČR Praha) aj.

Doktorandi prezenční formy studia si rozšiřují odborné psychologické zkušenosti v různých oblastech psychologické praxe – např. Mgr. V. Hajná pracuje jako školní psycholožka na *Základní škole Heyrovského v Brně*, Mgr. T. Pelantová je frekventantem výcviku v Gestalt terapii v institutu Dialog, kurzu k ROR testu, pracuje jako terapeut v *TK Podcestný mlýn* (léčba nealkoholových závislostí) aj.

Psychologický ústav FF MU je jmenován Ministerstvem spravedlivosti *expertizním ústavem oboru psychologie*.

Prof. PhDr. M. Svoboda, CSc. působil jako soudní znalec v oboru psychologie. Dále byl jmenován členem komise předsednictva AV ČR pro jmenování ředitele Psychologického ústavu.

Dne 14. května 2003 byla v prostorách knihovny FF MU slavnostně otevřena *výstava fotografií* s psychosociální tematikou doktoranda Mgr. P. Filo pod názvem „*Boční pohledy*“. Vystavené fotografie dokumentovaly činnost Diecézní charity Brno, nestátní neziskové organizace působící v oblasti sociální a zdravotní péče.

Dne 4. 3. 2003 se uskutečnil na Psychologickém ústavu FF MU první ročník soutěže *Studentské vědecké a odborné činnosti* v oboru psychologie, kterého se zúčastnilo pět studentů se svými písemnými pracemi, které byly zpracovávány k souborné zkoušce. V hodnotící komisi zasedli doc. PhDr. M. Tyrlík, Ph.D., Mgr. J. Petříková, Mgr. M. Muselová (za Psychologický ústav FF MU), Mgr. R. Obereignerů – host z Katedry psychologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Po odborné stránce byly příspěvky vysoce kvalitní.

Výsledky místního kola:

1. místo: Lenka Stojanová s prací: „Srovnání položkové analýzy Eysenckova osobnostního dotazníku z hlediska klasické teorie testů a z hlediska teorie odpovědi na položku“
2. místo: Karel Skočovský a Monika Petrušová s prací: „Zákonitá zkrácení v mentální reprezentaci mapy ČR: vliv prostorové inteligence, pohlaví a zájmu o zeměpis“ a Magdalena Krejčová s prací: „Představy a postoje adolescentů k alkoholu“
3. místo: Alena Nečilová s prací „Faktory vedoucí ke vzniku syndromu burnout u učitelů“ a Daniela Velíšková s prací: „Obsahová analýza televizního zpravodajství“.

Výhercům byla přiznána finanční odměna (za 1. místo 3000,- Kč, za 2. místo 2000,- Kč a za 3. místo 1000,- Kč).

Studenti, kteří se umístili na 1. a 2. místě ústavního kola soutěže SVOČ, Lenka Stojanová, Karel Skočovský a Magdalena Krejčová reprezentovali Psychologický ústav FF MU v třetím ročníku mezinárodní (česko-slovenské) soutěže studentských odborných prací v oboru psychologie, která se konala pod názvem *Studentské psychologické dny* ve dnech 23. – 24. 4. 2003 v Praze, jejichž pořadatelem byla Katedra pedagogické a školní psychologie Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Psychologický ústav FF MU zastupovala za učitelů sbor Mgr. J. Petříková (členka poroty). Naši studenti se svými pracemi v soutěži velice dobře obstáli. Práce Karla Skočovského a Moniky Petrušové se stala vítěznou, Lenka Stojanová se umístila na 2. místě a získala cenu studentské poroty, Magdalena Krejčová se umístila na 7. místě.

V roce 2004, povzbuzeni loňskými úspěchy, se studenti psychologie FF MU zúčastnili dalšího čtvrtého ročníku mezinárodní (česko-slovenské) soutěže studentských vědeckých prací v oboru psychologie. *Studentské psychologické dny* se konaly ve dnech 21. – 22. 4. 2004, pořadatelem byla tentokrát Katedra psychologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Učitele Psychologického ústavu FF MU zastupovala v porotě opět Mgr. J. Petříková. Reprezentací byli pověřeni vítězové místního (ústavního) kola soutěže, studenti Jan Pokorný, Kristína Czekóová a Daniela Křivánková. Prezence těchto studentů byly opět velmi zdařilé. Konkurence sice byla tentokrát úspěšnější, takže na medailová místa naši studenti nevystoupili, přesto však naši studenti potvrdili dobré jméno a vysokou úroveň prací na našem ústavu.

Stalo se již dobrou tradicí, že studenti vyšších ročníků psychologie FF MU za spolupráce studentů i z jiných vysokých škol organizují pro studenty nastupující

do 1. ročníku psychologie čtyřdenní *seznamovací pobyt* pod názvem *Kroky*, který se uskutečňuje před zahájením akademického roku (v druhé polovině září). V akademickém roce 2003/2004 to bylo čtvrté a v roce 2004/2005 páté setkání. Kroky jsou pro studenty příležitostí pro intenzivní prožití několika dní v netradičním prostředí, ve kterém se tým instruktorů snaží vytvořit realizaci programu bezpečnou a příjemnou atmosféru pro všechny účastníky. Seznamovací pobyt probíhá v tajemné atmosféře zříceniny středověkého hradu Cimburk u Koryčan, uprostřed nádherných hlubokých jihomoravských lesů, daleko od lidí a od vymožeností civilizace. Kroky jsou mozaikou z pečlivě vybraných a promyšleně sestavených aktivit, které jsou přizpůsobeny potřebám účastníků a cílům pobytu. Instruktoři se snaží účastníkům nabídnout nové zážitky, překvapení, příležitost vyzkoušet nepoznané, nové pohledy na sebe, poznání svých možností a překonání sebe sama, radost ze života, únavu, ale i neutuchající energii. Setkání sleduje dva hlavní cíle. Prvním je možnost netradičně se setkat a vzájemně se seznámit s novými spolužáky a najít mezi nimi přátele. Druhým, neméně důležitým cílem je seznámit mladší budoucí kolegy s vysokoškolským systémem studia na FF MU, zprostředkování základních důležitých informací o samotném studijním oboru a o Psychologickém ústavu, o systému kreditů a jejich členění, předání praktických rad k zapisování se do předmětů v informačním systému a ke komunikaci se studijním oddělením a mnohé další nezbytné informace potřebné pro úspěšné zahájení studia. Na základě zkušeností získaných z minulých několika setkání se ukazuje, že o seznamovací pobyt mají zájem především studenti, kteří pocházejí z velkých vzdáleností od Brna, a proto další informace o vysokoškolských kolejích, menzách, knihovnách atd. jsou velmi žádané. S nápadem realizovat takový seznamovací kurz přišli společně Mgr. David Vaněk a Mgr. Michaela Vyvialová (dnes již absolventi psychologie FF MU). Dalšími členy přípravného a realizačního týmu byli studenti psychologie na FF MU (Lenka Ševčíková, Lucie Teres Figurová, Petr Štěpánek, Stanislava Soliová, Sylvie Kouřilová), student FIT VUT (Jan Kryštof) a doktorand FIT (Ing. Vítězslav Beran). Na podzim po seznamovacím pobytu Kroky se již tradičně pořádá promítání videa z této akce. Učitelé a ostatní studenti psychologie se mohou s touto aktivitou našich studentů seznámit také prostřednictvím výstavky uspořádané v prostorách Psychologického ústavu. U organizátorů akce je rovněž k nahlédnutí fotografický materiál a videozáznam.

Během pěti let se ujaly i jiné akce studentů psychologie v průběhu roku. Ke konci roku se konají předvánoční setkání studentů ze všech ročníků. O Velikonočních se ujala akce s názvem „Kvoky“, která však není již tak strukturovaná jako Kroky. Setkávají se tu nejen účastníci ze všech ročníků Kroků, ale i ostatní studenti psychologie.

(Zpráva o seznamovacím kurzu Kroky pro studenty 1. ročníku byla zpracována na základě podkladů Lenky Ševčíkové, studentky psychologie.)

Mezi významné aktivity studentů psychologie v letech 2003 – 2004 patřila jejich činnost v *České asociaci studentů psychologie (ČASP)*. Česká asociace studentů psychologie (založená v roce 2001) je neziskovou dobrovolnou organizací, jejímiž

hlavními cíli je podpora samostatných „psychologických“ aktivit studentů, zkvalitnění výuky psychologie na VŠ, zajištění možnosti vycestovat studijně do zahraničí (např. výměnné stáže se Srbskem a Maďarskem, účast na každoročním evropském kongresu studentů psychologie pořádaném Evropskou federací psychologických studentských asociací /EFPSA/) a vytvoření informačně-komunikační báze, která studentům umožní navázat studijní, výzkumnou a profesní praktickou spolupráci s některými dalšími členy psychologických pracovišť jak v ČR, tak v zahraničí. Druhotně ČASP usiluje o organizované propojení institucionálního vzdělávání s odpovídající praxí již v době studia, které v budoucnu studentům může dopomoci k efektivnějšímu nalezení pracovního uplatnění v oboru.

V letech 2003 – 2004 se brněnská sekce ČASP zasadila o splnění následujících cílů:

1. vytvoření uceleného katalogu pracovišť umožňujících studentům Psychologického ústavu FF MU vykonávat praxe, jež jsou povinnou součástí studijního programu
2. vytvoření informační databáze vědecko-výzkumných, vzdělávacích, klinických a poradenských psychologických institucí v ČR a v zahraničí
3. účast zástupců ČASP Brno na schůzích Psychologického ústavu FF MU a zkvalitnění komunikace mezi vedením ústavu a studenty
4. vytvoření vlastních webových stránek ČASP
5. poskytování studentských členských slev (vstupy na přednášky, konference, kongresy apod., snížené ceny knih u vybraných nakladatelství aj.)
6. pravidelná setkání studentů ČASP v rámci tzv. „Psychoparty“, kde studenti mají prostor k prezentaci svých uměleckých schopností; součástí je i dražba předmětů k získání finančního obnosu pro sponzorování Dětského domova ve Vranově
7. realizace projektů:

a) Kurz duševní hygieny pro studenty ESF MU (podzim 2004) – spolupráce s organizací AIESEC – jednodenní informační kurz duševní hygieny spojený s praktickým nácvikem vybraných duševně hygienických technik a volnou diskusí. Příslib opakované spolupráce s rozšířením na další psychologické disciplíny (psychologie práce a řízení).

b) Kamarád do deště I a II – spolupráce s Dětským domovem ve Vranově

Kamarád do deště I – jednodenní „pohádkové“ setkání dětí realizované na konci května 2004 v brněnském parku Lužánky s názvem „Pane pojďte si hrát“. Akci zajišťovalo 15 studentů ČASP a prostředky (na hračky, kreslicí materiál, občerstvení aj.) na ni vzešly ze sponzorské akce realizované v rámci „Psychoparty“. Je snaha zopakovat tuto velmi vydařenou akci opět v jarních měsících příštího roku.

Kamarád do deště II – pravidelné skupinové i párové setkávání dobrovolníků z řad studentů celé FF s dětmi z dětského domova s cílem nabídnout dětem hodnotnější trávení volného času včetně vybudování kvalitního přátelského vztahu s dospělým mimo dětský domov. Pro získání pozice „kamaráda do deště“ bylo pro studenty nutné podstoupit vstupní výcvikové školení pod supervizí psychologa, které proběhlo v listopadu 2004. Do budoucna hodlá ČASP zajistit nábor nových dobrovolníků s dalším výcvikovým řízením, navázat spolupráci s další-

mi dětskými domovy, připravit „promotion“ akci k zajištění sponzorování projektu, propracovat otázku pojištění tohoto projektu (otázka odpovědnosti za zdraví dítěte, škodu učiněnou dítětem v průběhu setkávání atd.) a získat souhlas s prezentací fotografií z těchto akcí.

8. příprava projektu Krizová intervence

I. část projektu – jednorázový výcvik členů ČASP v krizové intervenci poskytne „Modrá linka“ v průběhu února – dubna 2005. Jedná se o akreditované školení se všemi náležitostmi s možností uplatnit své získané dovednosti na poradenském webu. Dobrovolná spolupráce účastníků akce s „Modrou linkou“ ve snaze získat odpovídající praxi v této oblasti.

II. část projektu je soustředěna na zajištění odborné supervize v oblasti krizové intervence, jež by pomohla účastníkům I. části akce řešit naléhavé otázky a zaštitila tak kvalitu odváděné práce.

9. participace na organizaci dalšího ročníku kongresu EFPSA v ČR (2005) – spolupráce s olomouckou sekcí ČASP na organizačním a personálním zaštitění kongresu.

Upřímné poděkování patří vedení Psychologického ústavu FF MU v Brně za podporu veškerých aktivit studentů při realizaci projektů a kreditovaného volitelného Semináře studentské psychologické organizace v rámci studijního programu magisterského studia psychologie.

(Zprávu o činnosti brněnské sekce ČASP zpracoval student Martin Trenčanský ve spolupráci s doktorandkou Mgr. Petrou Bokovou.)

